

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

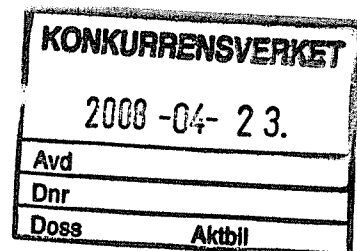
DOM
2008-04-22
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
7269-08
Rotel 202

SÖKANDE

Nobicon Nordic AB, 556426-9461

Ombud: Advokaten Christel Rockström
Wistrand Advokatbyrå
Box 7543
103 93 Stockholm

MOTPART

Regeringskansliet, 202100-3831
103 33 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår Nobicon Nordic AB:s ansökan om överprövning.

Länsrättens interimistiska beslut den 4 april 2008 upphör härigenom att gälla.

Dok.Id 325829

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Regeringskansliet har genomfört en upphandling av en nyhetsportal med tillhörande tjänster (FA2007/1460/ARK/BIBL). Tilldelningsbeslut fattades den 28 mars 2008.

YRKANDEN

Nobicon Nordic AB (Nobicon) yrkar i första hand att länsrätten beslutar att upphandlingen skall rättas på så sätt att NewsMachine Business Intelligence (NBMI) utesluts från upphandlingen. I andra hand yrkar Nobicon att länsrätten beslutar att upphandlingen skall göras om.

Regeringskansliet bestrider bifall till Nobicons yrkanden.

Efter yrkande av Nobicon har länsrätten den 4 april 2008 beslutat att regeringskansliet tills vidare inte får avsluta upphandlingen.

GRUNDER

Nobicon anför i huvudsak följande till stöd för sin talan.

Kvalificeringsfasen

Enligt förfrågningsunderlaget (sid 2 punkten 3) skall anbudsgivaren ”ha minst tre års erfarenhet av liknande uppdrag”. Av NBMI:s anbud framgår inte att NBMI har sådan erfarenhet. Enligt förfrågningsunderlaget skall anbudsgivaren kunna integrera och presentera material från webbkällor, fulltextkällor och betalkällor (inkl. nyhetstelegram, utskrifter från radio, tv och fulltextartiklar). Detta är en väsentlig del av den av regeringskansliet efterfrågade tjänsten. I NBMI:s anbud redogör NBMI för sin erfarenhet. Denna redogörelse saknar dock uppgift om att NBMI har erfarenhet av vad som

tidigare redöjorts för. Uppgifterna saknas även i NBMI:s demoportal (vilken skall tillhandahållas enligt förfrågningsunderlaget). NBMI har inte uppfyllt kvalificeringskraven och skall därför uteslutas från upphandlingen.

Bristande redovisning av hur kraven uppfylls

Enligt förfrågningsunderlaget skall anbudet innehålla ”redovisning hur man uppfyller de krav som angivits i punkterna 3, 5 och 7, dvs. efterfrågade uppgifter och handlingar samt ifyllda svarsbilagor”. NBMI har inte i något fall redovisat *hur* kraven har uppfyllts. Som exempel kan nämnas att NBMI:s anbud saknar beskrivning av hur kraven på support, teknisk drift och behörighetssystem uppfylls. NBMI är en väldigt liten organisation, vilket bl.a. framgår av att Skatteverkets blankett SKV 4820 visar att arbetsgi-varavgifter erlagda under juni – augusti 2007 är 15 861 kr, 14 798 kr och 7 327 kr, vilket motsvarar en total lönesumma per månad mellan ca 23 000 kr och ca 50 000 kr. Av NBMI:s årsredovisning för 2006 framgår även att NBMI endast hade tre anställda. Med anledning av ovanstående ifrågasätter Nobicon att NBMI kan uppfylla kraven på support och teknisk drift dygnet runt. Enligt förfrågningsunderlaget skall anbudsgivarna ange om denna avser att anlita underleverantör. NBMI har inte angivit detta och det får därför antas att så inte kommer att ske. Detta skall jämföras med att Nobicon i sitt anbud angivit en grupp av kraftfulla underleverantörer för olika deltjänster. NBMI har inte uppfyllt skall-kraven och skall därför uteslutas från upphandlingen.

Otydligt förfrågningsunderlag

Regeringskansliet har i bilaga till förfrågningsunderlaget angivit att priset skall bestå av en engångsavgift samt vissa återkommande avgifter (per månad, per timme, per sms etc.). Vidare framgår av förfrågningsunderlaget att regeringskansliet skall teckna avtal med den anbudsgivare som lämnar anbud med lägsta totalpris. Nobicon har uppfattat detta som att regeringskansliet avsåg att jämföra den förväntade totalkostnaden under avtalsperioden

för respektive anbudsgivare. Detta för att fördela engångsavgiften över avtalsperioden. Regeringskansliet har dock i stället endast räknat ihop delsummorna (engångsavgift + en månadsavgift + en timavgift + en sms-avgift etc.). Regeringskansliets förfrågningsunderlag har varit otydligt och upphandlingen skall därför göras om.

Affärsmässighet

NBMI har i anbudet angivit ett pris som väsentligen understiger Nobicons. Denna skillnad är särskilt tydlig beträffande punkten 5 i bilaga 5 (prisbilagan) till förfrågningsunderlaget. I Nobicons anbud inkluderar denna punkt avgift för att uppfylla regeringskansliets krav på fri support och kostnadsfri utbildning. Nobicon, tillsammans med Retriever Sverige AB, har stor erfarenhet av arbete med regeringskansliet och vet att supportarbetet har ett väsentligt omfång. Detta kan även utläsas av förfrågningsunderlaget, där det framgår att ca 4 900 anställda inom regeringskansliet har tillgång till nyhetstjänsten och att ca 20 administratörer svarar för ett 40-tal bevakningsprofiler. Därutöver har ca 200 aktiva användare dessutom tillgång till den lösenordsskyddade nyhetsportalen med fulltextkällor och 2-3 personer är huvudadministratörer för nyhetsportalen. Nobicon har för punkten 5 angivit priset 23 500 kr/månad medan NBMI:s pris för densamma är 2 000 kr/månad. Nobicon ifrågasätter NBMI:s pris och anser att det inte går att leverera tjänsten till det priset. Antingen kommer leveransen inte att uppfylla kraven i förfrågningsunderlaget eller också kommer NBMI att göra förlust på affären, troligtvis kommer båda scenarier att inträffa. Med tanke på NBMI:s storlek är det högst troligt att en sådan förlust kommer att leda till konkurs. Regeringskansliet har enligt 1 kap. 23 § LOU rätt att förkasta anbud som regeringskansliet anser vara orimligt lågt, under förutsättning att leverantören inte kan ge en tillfredsställande förklaring till priset. Regeringskansliet har inte använt sig av denna möjlighet. Regeringskansliet har således inte utrett om NBMI kommer att kunna leverera tjänsten. Att trots detta välja NBMI som leverantör kan inte anses som affärsmässigt.

NBMI har felaktigt tilldelats upphandlingen. Om NBMI inte tilldelats upphandlingen hade Nobicon vunnit. Regeringskansliets agerande har således medfört att Nobicon kan komma att lida skada. Regeringskansliet har i strid med 1 kap. 4 § LOU behandlat Nobicon på ett diskriminerande sätt genom att anta ett anbud som inte uppfyller kvalificeringskraven och skall-kraven i förfrågningsunderlaget. Upphandlingen har i strid med 1 kap. 4 § LOU brutit i transparens och förutsebarhet genom att regeringskansliet har tillhandahållit ett otydligt förfrågningsunderlag och har inte agerat affärsmässigt vid utvärderingen av anbuden då ett orimligt lågt anbud inte ifrågasatts.

Regeringskansliet anför bl.a. följande till stöd för sin inställning.

Kvalificeringsfasen

Enligt förfrågningsunderlaget skall anbudsgivarna visa sin erfarenhet genom att bifoga en lista över relevanta uppdrag som genomförts de tre senaste åren. NBMI har redovisat fyra pågående uppdrag som startats under tidsperioden 2004-2005. Med liknande och relevanta uppdrag avses inte att uppdragen måste vara identiska med den tjänst som regeringskansliet avser att upphandla. Regeringskansliets bedömning är att de uppdrag NBMI redovisat är liknande och relevanta och av tidsangivelserna framgår att NBMI har tre års erfarenhet. Den demoportal som efterfrågats i förfrågningsunderlaget skall enbart ges in i syfte att säkerställa teknisk kompatibilitet med regeringskansliets tekniska plattform.

Bristande redovisning av hur kraven uppfylls

Regeringskansliet har under respektive punkt redovisat hur anbudsgivaren skall svara. NBMI har uppfyllt kraven genom att bifoga bilaga 4 där samtliga krav skall besvaras med ja eller nej. NBMI har uppfyllt kraven genom att bifoga bilaga 4 där man svarat ”ja” på samtliga krav som ställts. Av punkt 7 framgår att prisuppgifter skall lämnas i bilaga. NBMI har uppfyllt kravet genom att bifoga en ifylld bilaga. Det ställs inte i någon av dessa punkter

krav på redovisning av hur kraven uppfyllts. Ett sådant krav skulle få märkliga konsekvenser – t.ex. en redovisning för hur man uppfyller kravet att skicka in SKV 4820. Punkt 11 i förfrågningsunderlaget avser anbudets innehåll och form. Punkten anger att anbudet skall skrivas på svenska, att det inte skall hänvisas till information som inte efterfrågats, att man först skall ange vem anbudsgivaren är och sedan redovisa anbudet. Punkten kan knappast tillskrivas den innebörd som Nobicon vill göra gällande. Regeringskansliet har inte ställt något krav i förfrågningsunderlaget på ett visst antal anställda eller på att underleverantörer skall anlitas.

Otydligt förfrågningsunderlag

Av punkt 8 i förfrågningsunderlaget framgår att priset kommer att utvärderas från de priser anbudsgivaren anger i bilaga. Totalsumman av de angivna priserna kommer att utgöra underlaget för prisjämförelsen. Inte någonting i förfrågningsunderlaget ger stöd för Nobicons uppfattning om förväntade totalkostnader under avtalsperioden.

Affärsmässighet

Inte någonting i NBMI:s anbud har gett regeringskansliet anledning att bedöma anbudet som orimligt lågt. Som jämförelse kan nämnas att regeringskansliet fick in ytterligare ett anbud, som inte gick vidare till den ekonomiska utvärderingen, som hade ett ännu lägre totalpris än NBMI.

Sammanfattning

Av det anförda framgår att regeringskansliet inte handlat i strid mot LOU, varken med avseende på kravet på transparens eller affärsmässighet, varför skäl saknas att tillgripa åtgärder enligt 7 kap. 2 § LOU.

Nobicon har genmäler bl.a. följande.

Brott mot upphovsrättslagen

Enligt punkt 5.7.3 i bilaga 4 till förfrågningsunderlaget skall anbudsgivaren ansvara för att svensk upphovsrätt alltid följs. Sedan ansökan om överprövning ingivits har Nobicon fått bekräftat att NBMI gör sig skyldig till upphovsrättsintrång och således inte uppfyller detta krav. NBMI tillhandahåller pdf-kopior av Dagens Nyheter och Göteborgs Posten i sin tjänst på www.newsmachine.se utan avtal med respektive tidning och begår därmed upphovsrättsintrång. NBMI uppfyller således inte samtliga skall-krav i anbudsförfrågan och skall således uteslutas från upphandlingen.

Bristande redovisning av hur kraven uppfylls

Regeringskansliet menar att det inte har ställt krav på att anbudet skall innehålla en redovisning av hur man uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget, trots att detta klart står att läsa i punkt 11 i förfrågningsunderlaget:

Anbudet ska ställas upp enligt nedan och innehålla följande:

- uppgift om anbudsgivarens fullständiga namn/firma, organisationsnummer och adress. Telefon- och faxnummer samt e-postadress till kontaktpersonen för anbudet.
- redovisning hur man uppfyller de krav som angivits i punkterna 3,5 och 7, dvs. efterfrågade uppgifter och handlingar samt ifyllda svarsbilagor.

Punkten behandlar ett flertal regler för hur anbudet skall avges och det är uppenbart att den efterfrågade redovisningen av "hur" endast kan avse skall-kraven, då de kraven är de enda som kan uppfyllas på olika sätt. Regeringskansliets uppfattning visar på att förfrågningsunderlaget är oklart då begäran om redovisning av hur kraven uppfylls uppenbart har tolkats på olika sätt.

Förmåga att leverera

Regeringskansliets inställning får förstås som att förfrågningsunderlaget inte innehåller något försök att säkerställa att den vinnande anbudsgivaren verkligen kan leverera enligt det kommande avtalet. För det fall en anbudsgivare inte behöver beskriva hur anbudet skall uppfyllas och inte heller ange med vilken personal (intern eller extern) anbudet skall uppfyllas kan en oseriös anbudsgivare grundlöst utge sig för att uppfylla skall-kraven och därmed vinna upphandlingen utan att kunna säkerställa leverans. Det är inte affärsmässigt att utforma förfrågningsunderlag som gör detta möjligt och det strider mot likabehandlingsprincipen att en upphandlande enhet efter att det klarlagts att en anbudsgivare inte uppfyller ett visst skall-krav ändå utses denne anbudsgivare till leverantör. Vidare är det inte affärsmässigt att ingå avtal med en leverantör som inte har möjlighet att uppfylla avtalet.

Orimligt lågt anbud och totalkostnad

Regeringskansliet anför att NBMI:s anbud inte kan anses vara orimligt lågt eftersom det fanns en tredje anbudsgivare som hade ett ännu lägre totalpris än NBMI. För det första bör noteras att denna tredje anbudsgivare inte uppfyllde skall-kraven. Det går därför inte att dra några klara slutsatser av denna tredje anbudsgivares pris, eftersom det uppenbarligen lades på andra premisser. För det andra bör noteras att denne tredje anbudsgivare möjligen hade lägst totalpris, beräknat enligt regeringskansliets metod, men det är dock inte säkert att den tredje anbudsgivarens anbud ger den lägsta totalkostnaden under avtalsperioden då vissa månads- och timavgifter i det anbudet är högre än i NBMI:s anbud. Vid bedömningen av om ett anbud är orimligt lågt eller ej kan man inte utgå från ett totalpris, beräknat enligt regeringskansliets metod, då detta inte visar hur mycket leverantören kommer att erhålla för sina tjänster under avtalet.

Bristernas omfattning

Sådana brister som avses i det s.k. migrationsverksmålet är inte aktuella i det nu föreliggande målet. Den princip migrationsverksmålet ger uttryck för skall därför inte tillämpas i detta fall. Avslutningsvis anser Nobicon att bristerna i förfrågningsunderlaget är sådana att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten träds för när.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Lagen (1992:1528) om offentlig upphandling, LOU, har upphört att gälla den 1 januari 2008 (se SFS 2007:1093) och har såvitt är av intresse i detta mål ersatts av lagen (2007:1091) om offentlig upphandling. Enligt övergångsbestämmelserna till den lagen ska dock LOU alltjämt tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

Enligt 1 kap. 4 § LOU skall en upphandling göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud skall behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Enligt 1 kap. 22 § LOU skall en upphandlande enhet anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, eller
2. det anbud som har lägst anbudspris.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, skall enheten ta hänsyn till samtliga omständigheter såsom pris, leveranstid, driftkostnader, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service, tekniskt stöd, miljöpåverkan m.m. Enheten skall i förfrågningsunderlaget eller i annonsen om upphandling ange vilka omständigheter den tillmäter betydelse. Omständigheterna skall om möjligt anges efter angelägenhetsgrad, med den viktigaste först.

Enligt 1 kap. 23 § LOU får en upphandlande enhet förkasta anbud som den anser vara orimligt lågt, dock först sedan enheten skriftligen begärt förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar. Hänsyn får tas endast till förklaringar som kan godtas på objektiva grunder, såsom kostnaderna i tillverkningen eller utförandet, de tekniska lösningarna och originaliteten i anbudsgivarens förslag.

Av 7 kap. 2 § första stycket LOU framgår att om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och

detta medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, skall länsrätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Länsrättens bedömning

De grundläggande principer som skall efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Av principen om likabehandling av leverantörer följer att samtliga anbud skall vara i överensstämmelse med bestämmelserna i förfrågningsunderlaget för att säkra möjligheten till en objektiv jämförelse av anbuden.

Prövningen i länsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 7 kap. 2 § LOU. Grund för att ingripa mot upphandlingen kan föreligga om det visas att den upphandlande enheten åsidosatt kravet på affärs- mässighet eller förbudet mot ovidkommande hänsynstaganden i 1 kap. 4 § LOU, t.ex. genom att avvika från de kriterier som angivits i förfrågningsunderlaget, eller har brutit mot de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna.

Uppfyllande av skall-krav m.m.

Nobicon har i begäran om överprövning bl.a. anfört att NBMI:s anbud inte uppfyller de i förfrågningsunderlaget ställda skall-kraven och att NBMI:s anbud därmed skall uteslutas från upphandlingen.

I punkten 11 i förfrågningsunderlaget, ”Anbudets innehåll och form” anges bl.a. att anbudet skall ställas upp enligt nedan och innehålla följande.

- uppgift om anbudsgivarens fullständiga namn/firma, organisationsnummer och adress. Telefon- och faxnummer samt e-postadress till kontaktpersonen för anbudet.
- redovisning av hur man uppfyller de krav som angivits i punkterna 3,5, och 7, dvs. efterfrågade uppgifter och handlingar samt ifyllda svarsbilagor.

Av punkten 3 i förfrågningsunderlaget "Kvalificeringsfas" framgår i huvudsak följande. Anbudsgivaren skall

- bifoga Skatteverkets blankett SKV 4820, ifylld av Skatteverket,
- vara registrerad för inbetalning av F-skatt,
- vara ett välskött företag med sund och stabil ekonomi,
- ha minst tre års erfarenhet av liknande uppdrag. Detta visas genom att bifoga en lista över tre relevanta uppdrag som genomförts de senaste tre åren. Uppdragets omfattning upp uppdragsgivare skall framgå av listan.

NBMI har till sitt anbud bifogat de handlingar som efterfrågas under punkten 3 i förfrågningsunderlaget och lämnat referenser av vilka framgår att bolaget har minst tre års erfarenhet av liknande och relevanta uppdrag.

NBMI:s anbud uppfyller därmed alla kraven under punkten 3, "Kvalificeringsfas".

Under punkten 5 i förfrågningsunderlaget, "Kravspecifikation", hänvisas till en detaljerad kravspecifikation i bilaga 4 till förfrågningsunderlaget, "Svarsbilaga med kravspecifikation", där samtliga krav skall besvaras med ja eller nej. NBMI har till sitt anbud bifogat svarsbilagan och svarat ja på samtliga frågor i den. Nobicon har bl.a. anfört att NBMI inte uppfyller skalkravet i punkten 5.7.3 i bilaga 4, enligt vilken anbudsgivaren skall svara för att svensk upphovsrätt alltid följs, genom att NBMI i sin Internettjänst www.newsmachine.se tillhandahåller pdf-kopior av tidningar utan avtal med respektive tidning. Oavsett hur det förhåller sig med frågan om upphovsrättsinfrång har gjorts, finner länsrätten att förfrågningsunderlaget i nu aktuellt avseende reglerar de krav som gäller i den nu aktuella upphandlingen, dvs. för regeringskansliets nyhetsportal. NBMI har svarat "ja" på fråga 5.7.3, "anbudsgivaren ska ansvara för att svensk upphovsrätt alltid följs" och har därmed uppfyllt kravet. Vad Nobicon anfört i denna del utgör enligt länsrättens mening inte grund för ingripande.

Enligt punkten 7 i förfrågningsunderlaget skall anbudsgivaren lämna prisuppgifter i bilaga 5 "Svarsbilaga med prisuppgifter". Samtliga priser skall anges i SEK exklusive mervärdesskatt. Inga intervallpriser accepteras.

NBMI har till sitt anbud bifogat denna svarsbilaga, ifylld med samtliga efterfrågade uppgifter.

Det framgår inte av förfrågningsunderlaget att anbudsgivaren, utöver vad som angivits ovan relaterat till punkterna 3, 5 och 7, måste redovisa *på vilket sätt* anbudsgivaren uppfyller kraven. Länsrätten finner att Nobicon inte visat att NBMI:s anbud inte uppfyller de krav som uppställts i förfrågningsunderlaget. Skäl att på denna grund utesluta bolagets anbud från upphandlingen saknas därmed.

Otydligt förfrågningsunderlag

Nobicon har i sin begäran om överprövning anfört att regeringskansliets förfrågningsunderlag varit otydligt vad gäller prisjämförelser och att upphandlingen därför skall göras om.

I punkten 8, "Ekonomisk utvärdering av anbud", i förfrågningsunderlaget anges följande. Priset kommer att utvärderas från de priser anbudsgivaren anger i bilaga 5, "Svarsbilaga med prisuppgifter". Totalsumman av de angivna priserna kommer att utgöra underlaget för prisjämförelsen. Regeringskansliet kommer att anta den anbudsgivare som har lämnat lägst totalpris.

Av regeringskansliets anbudsutvärdering den 28 mars 2008 framgår att regeringskansliet, i enlighet med förfrågningsunderlaget, kommer att anta den anbudsgivare som har lämnat lägst totalpris. Länsrätten finner inte att förfrågningsunderlaget i denna del innehållit några sådana oklarheter att det av denna anledning finns skäl att göra om upphandlingen.

Affärsmässighet

Nobicon har även anfört att NBMI:s anbudspris är så lågt att det inte går att leverera tjänsten till det priset och att regeringskansliets beslut att anta NBMI:s anbud därmed inte är affärsmässigt i LOU:s mening.

Bestämmelsen i 1 kap. 23 § LOU får tolkas som en skyddsbestämmelse för en anbudsgivare som lämnat ett orimligt lågt pris och som reglerar hur den upphandlande enheten skall agera innan anbudet eventuellt förkastas. Det finns inte någon skyldighet att förkasta låga anbud och lagen innehåller inte något förbud mot att anta orimligt låga anbud. I punkten 8 i förfrågningsunderlaget anges att regeringskansliet kommer att anta den anbudsgivare som lämnat lägst totalpris. Det ankommer inte på länsrätten att pröva huruvida en anbudsgivare i praktiken kommer att kunna utföra sitt uppdrag efter det att kontrakt tecknats med den upphandlande enheten. Eventuella kontraktsbrott kan istället bli en fråga för skadeståndstalan i allmän domstol. NBMI är den leverantör som lämnat det lägsta totalpriset enligt den beräkningsmodell som angivits i förfrågningsunderlaget. Skäl för länsrätten att på denna grund besluta att upphandlingen skall rättas eller göras om saknas därför.

Sammanfattningsvis finner länsrätten att vad Nobicon har anfört inte utgör skäl för att besluta att upphandlingen skall rättas eller göras om. Bolagets ykanden skall därför i sin helhet avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a).

Peter Lif
rådmän

Föredragande har varit Erica Nyström

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.